

የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን ሃይማኖትና ሥርዓት
The Ethiopian Orthodox Tewahido Church Faith and Order

www.ethiopianorthodox.org

ሰግደት ለቅዱሳን (ለጸድቃን)

ለእግዚአብሔር የሚቀርበው የአምልኮ ሰግደት ሲሆን ለእግዚአብሔር ወዳጆች የሚቀርበው ሰግደት ግንደክብሮት ና የልዕልና (ከፍ ከፍ የማድረግ) ሰግደት ነው። በልደት ጊዜ ሰብአ ሰገል ለጌታችን ያቀረቡት ሰግደት የአምልኮ ሰግደት ነው። ሰብአ ሰገል ለጌታችን ወድቀው የሰገዱለት ጌታችን አምላክ መሆኑን ተረድተው ነው (ማቴ. 2፣11)። በዮሐንስ ወንጌል እንደ ተገለጸው ጌታችን የነገረን ሰግደት የአምልኮ ሰግደት ነው (ዮሐ. 4፣23-24)።

ለቅዱሳን የሚቀርበው ሰግደት ግን ከአክብሮትና ከፍቅር የተነሣ የሚቀርብ ነው። የዘመኑ ተከራካሪዎች ሰግደት ለ እግዚአብሔር እንጂ ለጸድቃን፣ ለሰማዕታትና ለመላእክት መቅረብ የለበትም እያሉ በከንቱ ይከራከራሉ።

በዮሐንስ ራእይ 7፣14 እንደ ተገለጸው በሰይፍም ሆነ በገድል፣ በጸም፣ በጸሎት፣ በሰግደት ፈጣሪያቸውን ሲያገለግሉ ሆረው በሞት ወደ እግዚአብሔር ለሄዱ ቅዱሳን ቅዱስ አጽማቸው ባረፈበትና በሰማቸው ቤተ ክርስቲያን በታነ ጸበት በመገኘት የጸጋ (የአክብሮት) ሰግደት ማቅረብ የሚገባ ነው። ቅዱሳን በሕይወተ ሥጋ (በአጸደ ሥጋ) ሳሉ የአ ክብሮት ሰግደት ሲቀርብላቸው እንደ ነበር መጽሐፍ ቅዱስ ይመሰክራል። ይህንንም ለማወቅ ቀጥሎ የቀረበውን ማ ሰረጃ አንመልከት፤

1ኛ/ የእስራኤል ንጉስ ከነበረው ከአካዝያስ አምሳ ወታደሮችን አስከትሎ የተላከው የአምሳ አለቃው ሰው ወደ ነ ቢዩ ኤልያስ ሄዶ በፊቱ ቀረበ፤ በጉልበቱ ተንበረከከና «የእግዚአብሔር ሰው ሆይ፣ ነፍሴና የእነዚህ የአምሳው ባሪ ያዎችህ ነፍስ በፊትህ የከበረች ትሁን» ብሎ ተንበርክኮ የሰገደለት መሆኑን መጽሀፍ ቅዱስ በቀጥታ ያረጋግጣል (2ኛ ነገሥ. 1፣13)። ያ የአምሳ አለቃ ነቢዩን ኤልያስን በታላቅ አክብሮትተንበርክኮ ስለ ለመነው ነቢዩ ኤልያስ ጉዳ ዩን ፈጸመለት። ከእርሱ በፊት መጥተው የነበሩ ሁለት የአምሳ አለቆች ግን ያለ ምንም አክብሮት በትዕቢት ተሞ ልተው ነቢዩ ኤልያስን «ንጉሥ ይጠራሃልና ና ውረድ» ብለው በጠየቁት ጊዜ በነቢዩ ጸሎት ከሰማይ በወረደች እ ሳት ተቃጥለው ሞተዋል (2ኛ ነገሥ. 1፣9-12)።

2ኛ/ ናቡከደነፆር በራእይ (በሕልም) ያየውን ራእይ የሚተረጉምለት አዋቂ አጥቶ ግራ ገብቶት ሳለ ሕልሙን ይፈታ ለት ዘንድ ዳንኤልን ፈልገው ወደ ንጉሡ አቀረቡትና እንዲህ አለው። «...ምስጢርን የሚገልጥ አምላክ በሰማይ ውስጥ አለ...»። ይህንን ሲለው ንጉሡ ናቡከደነፆር ያየውን ሕልም በሙሉ ተረጉመለት። በዚያን ጊዜ ንጉሡ ናቡ ከደነፆር ወደ ዳንኤል ቀርቦ በግንባሩ ተደፍቶ ለዳንኤል ሰገደለት፤ የእሱንም ቁርባን እጣኑንም ያቀርቡለት ዘንድ አዘዘ። ንጉሡም ዳንኤልን «ይህን ምስጢር ትገልጥ ዘንድ ተችሎሃልና በእውነት አምላካችሁ የአማልክት አምላክ ፤ የነገሥታትም ጌታ፤ ምስጢርም ገላጭ ነው» ብሎ ነገረው (ዳን. 2፣25-48)።

ከዚህ በላይ እንደ ተገለጸው ንጉሡ ናቡከደነፆር ነቢዩ ዳንኤልን ያከበረውና ወድቆ የሰገደለት አምላክ ነህ ብሎ አ ይደለም። ነገር ግን የአምላክ መልክተኛ መሆኑን በሚገባ ስለተገነዘበ ነው። እንደዚሁም ዳንኤልን ያንን ታላቅ ም ስጢር ለመተርጉም የቻለው አምላክ የመረጠውና ያከበረው ሰው መሆኑን ተረድቶነው።

ስለዚህ ንጉሡ ለዳንኤል ያቀረበው ሰግደትም ሆነ ዕጣን ወይም የእህል ቁርባን የአክብሮት መሆኑን መገንዘብ ይገባ ል። ቤተ ክርስቲያንም በዚህ መልክ የእግዚአብሔር ወዳጆች ለሆኑት ቅዱሳን አጽማቸው ባረፈበት ሰማቸው በተ ጠራበት ቦታ (ቤተ መቅደስ) ምእመናን በሰማቸው ዕጣንና የእህል ቁርባን (ጠበል ጸዲቅ) ከሰግደት ጋር እንዲያቀር ቡ ታስተምራለች። ሰግደቱም ተደጋግሞ እንደተገለጸው የጸጋ ማለት የአክብሮት ሰግደት ነው።

3ኛ/ ነቢዩ ኤልሳዕ ብዙ ተአምራት በእግዚአብሔር ስም አድርጎአል። ካደረጋቸው ተአምራት መካከል አንደኛው ሙት ማስነሳት ነው። ሙቶ የተነሳውም የሱናማዊት ሴት ልጅ ነበር። ሱናማዊት ሴት ነቢዩን እየተቀበለች በቤትዋ ታስተናግደው ነበር። ከባልዋም ጋር ሆና የነቢዩን በረከት ትቀበል ነበር። ስለዚህበነቢዩ ኤልሳዕ ጸሎት ልጅ ወለ ደች፤ ሆኖም ሕጻኑ ካደገ በኋላ ታመመና ሞተ። ነቢዩ ኤልሳዕ ግን ሴትዮዋን በማጽናናት በሬሳው ላይ ሰባት ጊዜ ጸለየበት፤ በመጨረሻም ነቢዩ በእግዚአብሔር ኃይል የሞተውን ልጅ አስነሳውና ለእናቱ ሰጣት። ሴትዮዋም ወደ ነ ቢዩ ማረፊያ ገብታ በአጠገቡ በምድር ላይ ተደፍታ ሰገደችለት። ልጅዋንም ይዛ ሄደች (2ኛ ነገሱ. 4፣8-37)።

የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን ሃይማኖትና ሥርዓት
The Ethiopian Orthodox Tewahido Church Faith and Order

www.ethiopianorthodox.org

4ኛ/ በዘመነ ሐዲስም የእግዚአብሔር ወዳጆች ለሆኑት የጸጋ (የአክብሮት) ሰግደት ይቀርብላቸው ነበር። ቅዱስ ጳውሎስና ሲላስ ወንጌልን በማስተማራቸው በወህኒ ቤት እንዲታሰሩ ተፈረደባቸው። በእስር ቤት ታስረው በመንፈቀ ሌሊት ወደ እግዚአብሔር ሲጸልዩ፤ የወህኒ ቤቱ መሠረት እስኪናወጥ ድረስ ታላቅ የመሬት መናወጥ (መንቀጥቀጥ) መሆኑን ያየና የተመለከተ የወህኒ ቤቱ ኃላፊ ወደ እነ ጳውሎስ ቀርቦ በግንባሩ ተደፋ (ሰገደ)። ወደ ውጭ አወጣቸውና «ጌቶቼ ሆይ እድን ዘንድ ምን ማድረግ ይገባኛል?» አላቸው። እነርሱም «በጌታ በኢየሱስ ክርስቶስ እመን አንተና ቤተሰቦችህም ትድናላችሁ» አሉት (ዮሐ. 16፤ 25-34)።

ይህ የወህኒ ቤት ኃላፊ ጳውሎስና ሲላስ ሰዎች መሆናቸውን አውቆአል። አምላክም አለመሆናቸውን ተረድቶአል። ነገር ግን የእግዚአብሔር ወዳጆችና አገልጋዮች መሆናቸውን በሠሩት ተአምራት አማካይነትስለ ተረዳ «ጌቶቼ» ብሎ በግንባሩ ተደፍቶ ሰገደላቸው፤ የድኅነትንም መንገድ ጠየቃቸው። እነርሱም የድኅነት መንገድ (የሕይወት መንገድ) ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ መሆኑን አመለከቱት (ዮሐ. 14፤1-5)።

ሰግደት እንኳንስ እግዚአብሔር ለመረጣቸው ለቅዱሳን ይቅርና ለባለሥልጣን፤ በዕድሜ ለሚበልጥ ሰውናለሽማግሌ ሁሉ እንደሚቀርብ የታወቀ አይደለም? ራስን አዘንብሎ እጅ መንሣት ከሰግደት ጋር ግንኙነት ያለው አይደለም? ዔሳውና ያዕቆብ በተገናኙ ጊዜ ያዕቆብ ወንድሙን ዔሳውን በማክበር ሰባት ጊዜ እንደ ሰገደለት መጽሐፍ ቅዱስ ይመስክራል (ዘፍ. 33፤1-4)። እስራኤላውያንም ተሰብስበው ለንጉስ የሚገባውን ሰግደት ለንጉሡ፤ ለእግዚአብሔር የሚገባውን ሰግደት ለእግዚአብሔር እንዳቀረቡ መጽሐፍ ቅዱስይነግረናል (1ኛ ዜና. 29፤20-21)

ስለዚህ እግዚአብሔርን አገልግለው የመንፈስ ቅዱስ ማደሪያ ሆነው ከዚህ ዓለም በሞተ ሥጋ ለተለዩ ቅዱሳን ክብርና ምስጋና ይገባቸዋል እያልን እናመሰግናቸዋለን (ሮሜ. 2፤10)። ቅዱሳን በክርስቶስ ክርስቲያን ተብለው ክርስቶስን ለብሰው ሆነውና (ገላ. 3፤27) እሱን አገልግለው በሞት ወደ እርሱ ሲሄዱ፤ ቅዱስ አጽማቸው እግዚአብሔር የባረከው በመሆኑ፤ ድውይ ይፈውሳል፤ ሙት ያስነሳል (ነገ. 13፤20)፤ ሌላም ድንቅ ድንቅ ተአምራትን ይሠራል። በዚህ መሠረት የእግዚአብሔር ወዳጆችና አገልጋዮች የሆኑትንቅዱሳን የሚያከብር ሁሉ በቅዱሳን ጸሎትና አማላጅነት ከእግዚአብሔር ክብርን በረከትን ይቀበላል።

ቅዱሳን የእግዚአብሔር አገልጋዮች ግማሾቹ በሰማዕትነት ስለ ክርስቶስ ደማቸውን አፍሰሰውና መስዋዕት በመሆን፤ ሌሎቹም በዱር በገደል በጸም፤ በጸሎትና በሰግደት ሕይወታቸውን አሳልፈው በመስጠት በአካለ ነፍስ (በነፍሳቸው) ወደ ጌታችን ሄደው በመንበሩ ዙሪያ ሆነው ቀንና ሌሊት እርሱን ሲያመሰግኑ እንደሚኖሩ መጽሐፍ ቅዱስ ይነግረናል፤ እንደዚሁም ሲጸልዩ እንደሚኖሩ ያስረዳናል። (ራእይ 6፤9 ፣ 7፤ 14- 17)።

ስለዚህ ቅዱሳንን ራሱ እግዚአብሔር ስለ መረጣቸውና ሰላክበራቸው (ሮሜ. 8፤ 34) እኛ ሁላችን ልናከብራቸውና የጸጋ (የአክብሮት) ሰግደትም ልናቀርብላቸው ይገባናል።

ብፁዕ አቡነ ገብርኤል በ1990 «ክብረ ቅዱሳን» በሚል ርእስ ካዘጋጁት መጽሐፍ የተወሰደ።